

TEMERINI ÚJSÁG

XXV. évfolyam 4. (1243.) szám

Temerin, 2019. január 31.

Ára 50 dinár

Több pénz a beruházásokra

Módosult a 2019. évi községi költségvetés

Kilencpontos napirendet terjesztett a képviselők elő a képviselő-testület pénteken megtartott ülésén **Pásztor Róbert**, a testület elnöke. Ám bővítésre került sor, mivel **Mladen Zec**, a községi tanács egészségügyi és szociális védelmi felelőse személyes okokra hivatkozva bejelentette lemondását (nem hivatalos forrás szerint

kat a munkákat, amelyek tavalyról megmaradtak.

A 2019. évi községi költségvetés valamivel több, mint egymilliárd dinárt tesz ki. A tervezett százmillió dináros hiányt pedig, ami a nem pénzügyi eszközök értékesítéséből származó bevételek, valamint a nem pénzügyi eszközök beszerzésére fordított kiadások összege közötti különbségből ered, az elmúlt évből áthozott fel nem használt forrásokból fedezik. A költségvetési tartalékot 8 millió dinárra tervezték.

A tavalyi év végén történt átutalásoknak és az áthozott fel nem használt eszközöknek köszönhetően 114 millió dinárral növekedett az idei évre tervezett költségvetési bevétel. Az átutalásokat beruházásokra fordítják. Viszont kevesebb lett a felsőbb szintekről tervezett idei évi átutalások összege, mégpedig a korábbi 241 millió dinárról 192,8 millió-ra fogyatkozott.

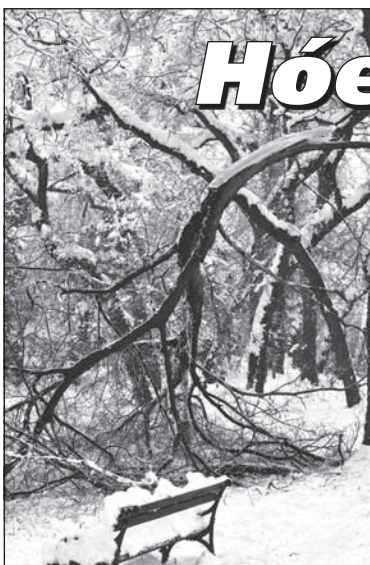
A kiadásokat tekintve módosult a körforgalmú út elkészítésének pénzügyi szerkezete, melynek megépítésére most összesen 69,4 millió dinárt terveztek (előzőleg 50,7 milliót), ebből községi forrásokból 23,2, felsőbb szintekről való átutalásból 15,1 milliót és mintegy 30 milliót azokból a forrásokból, melyek most kerültek átutalásra.

Folytatása a 3. oldalon

a helyi közbevételi osztályra megfizetett munkahelyre távozik), amit a képviselők tudomásul vettek. **Robert Karan** ismét betervezte, hogy a testület tűzze napirendjére a vezetékes víz háztartásra való használatának megtöltését, amit a Tartományi Közegészségügyi Intézetnek a csapvíz minőségéről szóló jelentésével indokolt meg. A jelentés szerint a temerini vezetékes víz száz százalékban egészségtelen. A képviselők mégis elvetették a napirendre tűzés javaslatát.

Ezt követte **Milka Juric** pénzügyi reszortfelelősnek a 2019. évi községi költségvetés kiigazítására vonatkozó betervezése. Szavai szerint, amikor tavaly az év végén a képviselő-testület határozott a 2019. évi költségvetésről, nem tudták, hogy bizonyos átutalások csak az óév utolsó óráiban érkeznek meg. Másrészt kötelesek az átutalt pénzt még ez év elején elkölteni. A költségvetés módosításával valójában jogi feltételek teremtődtek a kapott eszközök elköltésére, illetve hogy befejezzék azo-

Hóesés

Hólapátok – szükség volt rájuk az elmúlt napokban, noha a hőmérséklet is hozzájárult a hó eltakarításához (Varga Zoltán felv.)

Mozielőadások

Február 1-jén, pénteken, 17 órakor a Bogyó és Babóca című, 13 mesét tartalmazó filmkollázst vetítik óvodásoknak és kisiskolásoknak a moziteremben. Belépődíj 150 dinár.

Ugyancsak február 1-jén, pénteken, 19 órakor az X – A rendszerből törölve című magyar filmet nézheti meg a közönség. A szerb feliratos film 16 éven felülieknek ajánlott. Belépődíj 250 dinár. Jegyek válthatók a Lukijan Mušicki Művelődési Központ irodájában, a vetítés napján pedig a mozi jegypénztáránál.

ÚJ HELYEN. – A Temerini Újság szerkesztőségének fogadóirodája a szomszédos épületbe, a Petőfi Sándor utca 70. szám alatti házba költözött. Felek fogadása munkanap 8.30–16.30. Szombat és vasárnap zárva. Kérjük, hogy hirdetéseiket és megemlékezéseiket szíveskedjenek legkésőbb kedd délig leadni.

Nemzeti konzultáció

A budapesti Kormányzati Tájékoztatási Központ körlevelében – amelyet lapunknak is megküldött – közli, hogy mivel kiemelten fontosnak tartja a családok jövőjéről szóló párbeszédet, ezért kezdeményezte a családok védelméről szóló nemzeti konzultációt. A körlevél így folytatódik:

Komoly eredmény, hogy közel 1,4 millió magyar ember mondta el a véleményét.

Engedje meg, hogy figyelmébe ajánljuk a konzultáció eredményeit, amelyeket az alábbi internetes oldalon ér el: <https://nemzetikonzultacio.kormany.hu/eredmenyek.pdf>

Ezek az eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy a magyarok szerint a bevándorlás helyett a gyermeket nevelő családokat kell támogatni. A kormány rövidesen meghozza az ezt a célt szolgáló döntéseket.

Nemzeti Konzultáció 2018 A CSALÁDOK VÉDELMEÉRŐL		
Eredmények:		
	IGEN	NEM
1. Egyetért-e Ön azzal, hogy a népességfogyást nem bevándorlással, hanem a családok erőteljesebb támogatásával kell orvosolni?	1 358 861 (99,18 %)	11 242 (0,82 %)
2. Egyetért-e Ön azzal, hogy az új család-támogatási programokat a továbbiakban is munkavégzéshez kell kötni?	1 335 319 (97,52 %)	33 940 (2,48 %)
3. Egyetért-e Ön azzal, hogy a fiatal házaspároknak támogatást kell adni az önálló életkezdéshez?	1 345 478 (98,15 %)	25 297 (1,85 %)
4. Egyetért-e Ön azzal, hogy több gyermek vállalása esetén több támogatást kell adni?	1 312 063 (95,89 %)	56 218 (4,11 %)
Egyetért-e Ön azzal, hogy a legalább három gyermeket vállaló édesanyáknak kiemelt támogatást kell adni?	1 260 910 (93,37 %)	89 595 (6,63 %)
5. Támogatja-e Ön azt, hogy az állam ismerje el a valódi főállású anyaság intézményét?	1 277 906 (93,72 %)	85 678 (6,28 %)
6. Egyetért-e Ön azzal, hogy a kormány támogassa a gyermeket nevelő nők munkavállalását?	1 337 350 (97,78 %)	30 366 (2,22 %)
7. Egyetért-e Ön azzal, hogy a beteg gyermeket otthon ápoló családtagok nagyobb támogatást kapjanak?	1 352 228 (98,79 %)	16 597 (1,21 %)
8. Egyetért-e Ön azzal, hogy gyermekeink szellemi, lelki és fizikai fejlődése olyan érték, amelyet a magyar államnak is védenie kell?	1 360 435 (99,38 %)	8 551 (0,62 %)
9. Egyetért-e Ön azzal az alapelvvel, miszerint a gyermeknek joga van anyához és apához?	1 348 818 (98,78 %)	16 648 (1,22 %)
10. Egyetért-e Ön azzal, hogy a gyermeket nevelő családoknak járó költségvetési támogatások kétharmados védelmet kapjanak?	1 328 679 (97,50 %)	34 062 (2,50 %)

Összesen 1382294 kérdőív érkezett vissza. A fenti számok nem tartalmazzák az érvénytelen válaszokat.

Bővül a Helytörténeti Gyűjtemény állandó kiállítása

A Helytörténeti Gyűjtemény anyagában több pipa is található, amelyek vegyes anyagiak. Az elmúlt időszakban kilenc pipát kölcsönöztünk az Újvidéki Városi Múzeumnak a Nemzetközi Pipa Kiállításához. A kiállítást Szerbiában négy helyszínen tekinthette meg a közönség. A helyreállított pipákat visszaszállították a múzeumba, és a jövőben az állandó kiállítás anyagát fogják bővíteni. A kiállításához szükséges szekrény megépítését 2018-ban a Bethlen Gábor Alap támogatta.

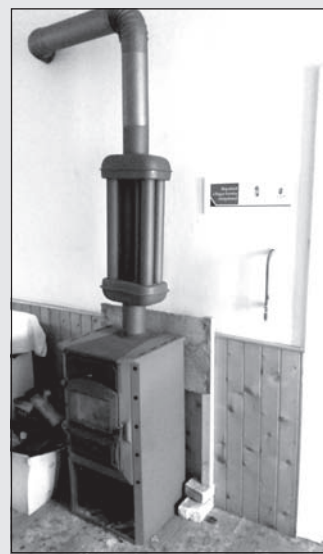

H

Cserkészotthon fejlesztése

A temerini cserkészek a plébános úr jóvoltából, immár húsz éve használják cserkészotthonként a telepi imaházat. Az elmúlt években a régi sekrestye konyhává lett átalakítva. A bővülő cserkészprogramok fejlesztéseket vonnak maguk után, így sikerült a Bethlen Gábor Alap jóvoltából a konyhába egy kombinált tűzhelyet vásárolni, amit a cserkészek beszerelés után igénybe vettek. Az otthon nagytermének fűtését is sikerült megoldani egy szilárd tüzelőanyagú kályhával, ez télidőben biztosítja tagságunk állandó működését, amit úgyszint a Bethlen Gábor Alap támogatásából oldottunk meg.

H

Kiváló alkalom a mulatságra!

BATYUBÁL

Február 8-án, pénteken az Ifjúsági Otthonban a már ismert mottóval: *Ha jöttök, lesztek, ha hoztok, esztek!*

Muzsikál a Karaván együttes.

A belépőjegy 600 dinár, érdeklődni Oláh Lászlónál a 844-983-as telefonszámon

IPARI KENDERBŐL KÉSZÜLT

OLAJ 2,5 dl – 800 Din

LISZT 1 kg – 500 Din

PROTEIN 1 kg – 2000 Din

Érdeklődni a Marko Orešković utca 20-ban.

Telefon: **843-700**

Több pénz a beruházásokra

Folytatás az 1. oldalról

A járeki óvoda gázkazánjának a javítására 2,7 millió dinárt terveztek. A vízellátás javítására is a most kapott eszközök egy részét fordítják, mégpedig a Telep városrészben egy új kút fúrására és három kút nagyjavítására a meglévő telephelyeken. Felújítják a Staro Đurđevó-i helyi közösség épületét is, amire 1,6 millió dinárt fordítanak. Úgyszintén kisebb-nagyobb mértékben módosították a 2019-ben tervezett nagyberuházásokra szánt összegeket is. Ilyen a csatornázás, Temerin központjának rendezése (a korábban tervezett 166 millióból az idén csak 86 milliót költenek el, a többit jövőre), továbbá a közvilágítás javítása (16 millió dinár, korábban 4,4 milliót terveztek), szociális lakások építése Temerinben és Szőregen, valamint a menekültek támogatása. A nagyberuházásokra a módosított költségvetés 356 millió dinárt fordít, vagyis az évi költségvetés 35 százalékát.

A költségvetés módosításának betervezését követő vitában az ellenzék részéről Robert Karan többször is szót kért. Szóvá tette, hogy alig egy hónappal a meghozása után máris módosítani kell a községi költségvetést, és hogy rosszul lettek tervezve a felsőbb hatalmi szintekről várt támogatások. Kifejtette véleményét, hogy a költségvetési hiány fedezésére illetmények formájában hamarosan új terheket rónak a lakosságra.

A képviselő-testületi ülés további részében szó volt a községi közigazgatási hivatal 2019. évi káderügyi tervének módosításáról, a község 2018. évi költségvetési zárszámadásának felülvizsgálatára külső ellenőr alkalmazásáról, a közművállalat 2019. évi ügyviteli és külön ügyviteli programjának módosításáról. Módosították a szennyvízelvezetési és -tisztítási árjegyzéket is, aminek lényege, hogy a tömbházak azon lakói, akik nem kötöttek szerződést a szennyvízcsatornára való kapcsolásra, de használják azt, kétszeres árat fizessenek a szennyvízelvezetésért, mint azok, akik szerződést kötöttek.

G. B.

APRÓHIRDETÉSEK

- Hízók eladók, ár 150 Din/kg. Újvidéki utca 407.
- Hízók eladók (120–140 kg). Telefon: 063/83-86-752.
- Lakás kiadó, eladó egy 120 férőhelyes keltető, T12-es motorkerékpár, hessztő, egy smederevói és egy újabb tűzhely, valamint háziszappan. Telefon: 840-439.
- Földet bérelek. Tel.: 063/737-96-26.
- Földet bérelnék (nem baj, ha nincs megszántva). Telefon: 062/31-88-12.
- Vágnivaló csirkék eladók. Telefon: 062/31-88-12.
- Eladó öregdisznó, malacok és hereszéna. Tel.: 062/129-29-90, 021/3840-373.
- A goszpodincai út mellett, közel a faluhoz, 2,5 hold föld eladó. Telefon: 063/74-96-295.
- Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskékkal. A legjobb árat fi-

zetem, azonnal. Tel.: 064/468-23-35.

- Vásárolok hagyatékot, régiséget, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázsból, pincéből. Tel.: 063/8-043-516.
- Új ház eladó közvetlenül a tulajdonostól a Rákóczi Ferenc u. 26. sz. alatt. Alapterülete 116 m² + 70m² melléképület, a telek 532m², központi fűtés, parketta, azonnal beköltözhető. Telefonszám: 063/553-819 (Milan).
- Hízók (150 Din/kg) és öregdisznó (130 Din/kg) eladó. Tel.: 840-163.
- Eladó használt varrógép, többfajta gázkályha, kultivátor, fém kerti garnitúra, kanapék, fotelok, szivacs sarokgarnitúra, komód, könyvespolc, szekrény, üvegtálcák, vázák, gobelinek. Tel.: 060/033-90-98.
- Eladó 9,25 hold kiváló minőségű szántóföld. A Cigánybara határ részben 5,25 hold és a Fehérárok határ részben 4 hold. Lehet külön-külön is, a két parcella között 800 méter van. Ár megegyezés szerint. Telefonszám: 063/50-00-88.

TÚZIFA ELADÓ

Puhafa, összevágva, házhoz szállítva 3000 din/m³
Keményfa összevágva, házhoz szállítva 5500 din/m³
Telefon: 063/77-96-326, 021/843-581

Válasz a képviselői kérdésekre

A községi képviselő-testület december 28-án megtartott 30. ülésén Robert Karan négy kérdést intézett Đuro Žiga polgármesterhez. A kérdésekre három válasz érkezett. A negyedik kérdésre, amelyik személyi jellegű volt, nem érkezett válasz a polgármestertől.

Kérdés: Mennyibe került a Jegricskához vezető 3,8 kilométeres gyalogút?

Válasz: A projektum realizálására fizetett összeg 34 768 10,18 dinár.

Kérdés: Elvégeztek-e minden munkát az út építői?

Válasz: Mindazokat a munkálatokat, amelyek a gyalogútnak Temerintől a Jegricskánál levő Tájékoztatói Központig való építéséig szerződésekben előirányoztak, el is végezték, az előirányozott tervezési és kivitelezési dokumentáció szerint.

Kérdés: Mit terveztek, mi valósult meg és mi maradt hátra az Jegricskái vezető út megépítéséből?

Válasz: A projektum első részét képezi egy gyalogút megépítése az Újvidék és Óbecse közötti másodosztályú országút mellett a Jegricskai Tájékoztatói Központig. A gyalogút megépítésének célja volt, hogy minél több látogatónak lehetővé tegye az idegenforgalmi tartalmakban (éttermek, szőlészetek, tanyák, csárda) gazdag táj élvezetét. A Jegricska a nemzetközileg jelentős madárelőhelyek listáján szerepel, és nemzetközi jellegű botanikai területnek számít. A Jegricska Természeti Park II. és III. fokozatú védettséget élvez, valódi természeti oázisként védelmet nyújt több állat- és növényfajnak. A Jegricska Természeti Parkot és a Tájékoztatói Központot 2010-ben építették ki.

AZ IDÉN IS MEGRENDEZÉSRE KERÜL AZ 5. FERGETEGES HANGULATÚ TÚLABARAI

HURKABÁL

IDŐPONT: 2019.03.05.(KEDD)

MENÜ:

- VENDÉGVÁRÓ APERITÍV ÉS TEPERTŐSPOGÁCSA
- BŐSÉGES HURKATÁL (HURKA, KOLBÁSZ, KRUMPLI PÉKNÉ MÓDRÁ ÉS SAVANYÚKÁPOSZTA)
- VACSORA UTÁNI HAGYOMÁNYOS HÁJASKIFLI ÉS MINDEZT MEGKORONÁZZUK EGY-EGY SZELET DOBOSTORTÁVAL
- **AZ ITALRÓL MINDENKI MAGA GONDOSKODIK!**
- A TALPALÁVALÓT A KARAVÁN EGYÜTTES SZOLGÁLTATJA.
- HELYSZÍN: AZ IFJÚSÁGI OTTHON NAGYTERME
- BELÉPŐJEGY: 1100 din.
- JEGYEK ELŐVÉTELLEN: 063/499-590 021/3842-290
- SZERETETTEL VÁRUNK MINDENKIT A SZERVEZŐK!
- A DOHÁNYZÁS ENGEDÉLYEZETT!

PC Land Shop

Újvidéki utca 342/2
TEMERIN

SZÁMÍTÓGÉP SZERVIZ

Számítógépek és laptopok javítása
Mob: 064/ 6 138 344 Tel: 021/851-528

- Operációs rendszerek és szükséges programok telepítése
- Virusirtás, adatmentés.
- Laptop belső portalanítása
- Hardveres hiba feltárása, javítása, cseréje
- Számítógép, laptop bővítése, karbantartása
- Új számítógép konfiguráció építése
- Laptopok beszerzése igény szerint

Széleskörű szakmai tapasztalat, megbízható és gyors segítségnyújtás!

Magyarul is beírják

Az új típusú anyakönyvi kivonatokról

Január 1-jétől egész Szerbiában megkezdődött a központi digitalizált anyakönyvi bázis használata. Az anyakönyvi hivatalokat már korábban kötelezték, hogy visszamenőleg bevigyék a rendszerbe, az anyakönyvi adatok központi bázisába az adatokat. Zentán például egy korábbi információ szerint ezt már megtették és valószínű, hogy más hivatalokban is ez a helyzet. Sarnyai Rózsa Edit Zenta község közigazgatási hivatalának vezetője napilapunknak a közelmúltban azt nyilatkozta, hogy a születési helyet, az állampolgárságot és az utólagos bejegyzéseket csak szerb nyelven tüntetik fel, mert ezek az adatok csak szerbül szerepelnek a központi adatbázisban. Ezzel szemben ha anyakönyvezéskor a szülők kéri, akkor az újszülött gyermek neve nemzetiségi nyelven is bekerülhet az anyakönyvi adatok közé, és a későbbiekben lehívható a központi bázisból. A törvény rögzíti továbbá, hogy mikor díjköteles az anyakönyvi kivonat és mikor nem. A magyar állampolgárság igénylése magáncélnak minősül, ebben az esetben nem adhatnak ki illetékmentesen kivonatot. Ezzel szemben azonban, akinek például munkanélküli segély intézéséhez van szüksége rá, díjmentesen megkapja. Ez független attól, hogy magyarul is feltüntetik-e az adatokat.

Újságírói kérdésre válaszolva Pásztor István, a VMSZ elnöke minapi sajtótájékoztatóján a kétnyelvű anyakönyvi kivonatokkal kapcsolatban elmondta: **A tavalyi év végén megváltozott törvény értelmében nem történt semmi olyan változás, ami korlátozó jellegű lenne az anyakönyv tartalmával és a nyelvhasználattal kapcsolatban.**

– Azt kell, hogy mondjam, hogy pozitív értelemben történt a törvény módosítása, mert lehetőség nyílik arra, hogy az anyakönyvbe beírják a nemzeti hovatartozást, ami új momentum. Az, ami új ebben a rendszerben, hogy az egész központosításra került. Egy adatbázisból dolgozik minden anyakönyvvezető, s ez jelentős mértékben csökkenti azokat a mozgástereteket, amiket eddig egy-egy önkormányzat szintjén teremtettek meg az anyakönyvi hivatalok. Elsősorban technikai kérdésekről van szó. Folyamatban van egy beszélgetés a Közigazgatási és Államigazgatási Minisztériummal, amelynek a hatáskörébe tartozik ez a törvény, illetve e törvény végrehajtása. Amikor ezeket a tárgyalásokat befejezzük, akkor arról tájékoztatjuk majd a közvéleményt.

Szombaton iparosbál

Hely: Ifjúsági Otthon, este 8 órakor.
Zene: The End együttes. Menü: vendégváro hidegfelvágott, svédasztalos vacsora, hajnalban kolozsvári töltött káposzta, édesség, minőségi italok.
A tombola főnyereménye: LED televízió. Érdeklődni a Hofy Cuki cukrászdában (844-669) vagy a Papyrus papírkereskedésben (842-677).

Pásztor István emlékeztetett, hogy az anyakönyveket szerb nyelven, cirill írásmóddal vezetik, de a magyar neveket úgy írják be, ahogyan kérjük, esetünkben magyarul. A kivonatok űrlapjai kétnyelvűek. Ebbe a nyomtatványba kerülnek be azok az elemek, amik az anyakönyvnek is az elemeit képezik. A név úgy kerül a kivonatra, ahogyan az anyakönyvbe be van írva. Az, ami most a dilemmának a tárgyát képezi, hogy a dátum benne lesz-e a kivonatban magyar helyesírással, illetve a település neve benne lesz-e magyarul is, például az, hogy Szabadka.

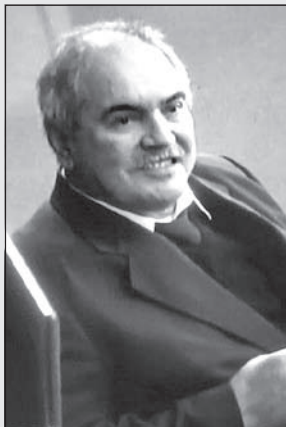
– Az önkormányzatokban ezzel kapcsolatban is nagy tarkaság volt az elmúlt években. A magyar önkormányzatokban sem adtak ki mindenhol kétnyelvű anyakönyvi kivonatot. Az a szándékunk, a célunk, hogy ezt megpróbáljuk maximálisan szélesre venni a nyelvhasználat szempontjából – ígérte Pásztor István.

Két temerini a kitüntetettek között

Átadták a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség elismeréseit

Múlt pénteken este tartották meg a zentai Művelődési Házban a magyar kultúra napja délvidéki központi ünnepségét, amelynek fénypontjaként átadták a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség Magyar Életfa díját, Aranyplakettjét és Plakettjét, továbbá kihirdették a Vajdasági Szép Magyar Könyv 2018 című pályázat eredményét is.

A rendezvény kezdetén az újvidéki Kapisztrán Ferences Ifjúsági Kórus tolmácsolásában csendült fel a himnusz, majd ezt követően a rendezvény ünnepi szónoka, Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár mondta el beszédét. A nemzetpolitikai államtitkárság 2019-ben is folytatja a megkezdett munkát, amellyel minden magyar családnak segíthet. 2019 a külföldi magyar gyerekek éve lesz. Ennek a programsorozatnak a keretében továbbra is minden erejükkel támogatják azt, hogy a gyermekeket nevelő családok biztonságban, szülőföldjükön boldoguljanak – fogalmazott Potápi.

Németh Máttyás

I. Lovas Batyubál

2019. február 16-án, szombaton
20 órai kezdettel a
Temerini Ifjúsági Otthonban

A kiváló hangulatról a temerini Branch együttes gondoskodik
Jegyek elővételben
Samu Jánosnál (069/18-44-557)
és Góbor Lászlónál (069/65-80-97)
kaphatóak 500 dináros áron

A köszöntők után került sor a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség legrangosabb elismeréseinek, a Magyar Életfa díjnak, az Aranyplakettnek és a Plakettnek az átadására. Magyar Életfa díjjal tüntették ki többek között Németh Máttyás temerini fotóművészt és a temerini születésű, Újvidéken élő Beszédes (sz. Szkenderovics) Margit nyugalmazott zenetanárt, kórusvezetőt. Az idén a Nemes Fekete Edit-kerámia mellett Péter László székelykevei származású képzőművész egyedi alkotásait, okleveleit vehették át a díjazottak.

Beszédes Margit

2018 decembere

Szombaton ismét egy sikeres és nagyon színvonalas népzenei estet rendezett a Szirmai Károly Magyar Művelődési Egyesület. Az 5. Zengő Délvidék népzenei szemlén 3 szólólista, 2 énekcsoport és 8 zenekar vett részt. A rendezvény a 15 és 35 év közötti fiatalokat szólítja meg, akik a saját népzenei hagyatékukból, vajdasági gyűjtésekből válogatnak.

A rendezvényt Bodor Anikónak az emlékére hirdették meg (a Temerinben is jól ismert zentai népzene gyűjtő 2010-ben bekövetkezett halála után, 2011. januárjában, a magyar kultúra napja alkalmából), és minden második évben szervezik meg. Az idei rendezvényen jelen volt Németh István nyugalmazott népzene gyűjtő és Borsi Ferenc népzenei szakértő, akik a műsor után szakmai tanácsokkal látták el a fellépőket, amin egyébként nincs rangsorolás, elérhető helyezés, csak bemutatkozási lehetőség.

A rendezvény még mindig nem volt oly mértékben látogatott, ahogyan azt a fellépők megérdemelték volna, de a jelenlévő szép számú közönség lelkes tapssal jutalmazta munkájukat. Sajnos az a tapasztalat más helyszíneken is, hogy a népzenei estek nem igazán népszerűek a közönség körében, mert ott „csak” énekelnek és muzsikálnak. De ennek is megvan az a varázsa, hogy ott, abban a pillanatban jön létre az alkotás, ami egyszeri és megismételhetetlen, de hosszú évek kitartó munkája előzi meg. Reméljük, hogy hamarosan ez is jó irányba változik, és egyre többen lesznek kíváncsiak az ilyen és ehhez hasonló rendezvényekre is.

A művelődési egyesületben egyébként már javában készülnek a következő előadásokra, március elsején farsangi kabaré lesz, és részt vesznek az utcai farsangi fölvonuláson március 3-án, vasárnap, ezt követi a márciusi forradalomról való megemlékezés, majd március 23-án Soltvadkertre utazik a Dalárda és a tamburások csoportja. Egy igen kedves meghívásnak tesznek ezzel eleget, és részt vesznek az ottani népzenei rendezvényen.

óha

Január 26-án fergeteges hangulatban múlt el az immár 7. alkalommal megtartott lovasbál, melynek főnyereményét az óbcesei Gortva Zsolt és barátnője, Enikő nyerték meg. Külön köszönetet mondunk a rendezvény támogatóinak.

A szervezők

Ikrei születtek, két kislány: Perišić Brankićának és Miodragának.

Fia született: Kasza Laurának és Gábornak, Ilić Lepának és Gorannak, Simeunović Suzanának és Jeftónak, Perić Gordanának és Miladinnak, Tomišić Natašának és Stanislavnak, Németh Saroltának és Sándornak, Mićević Danijelának és Borisnak, Mrazovac Kurilic Sanjának és Kurilic Brankónak, Pásztor Krisztinának és Tamásnak, Milojević Draganának és Jovannak, Vujović Milicának.

Lánya született: Ilić Milicának és Milannak, Halápi Tímeának, Zečević Jelenának és Nikolának, Radelić Zoricának és Dejannak, Rakić Bohócki Silvijának és Bohócki Valtinak, Babić Radmilának és Danilónak, Ružičić Danijelának és Srđannak, Došen Jelenának és Plamenac Stefanak.

Házasságot kötött: Bihler Jovica és Grünwald Szilvia, Kosanović Marko és Čugalj Tamara, Zorić Jovan és Zorić Đurđica, Kraus Anton és Buhinger Marija, Ihász Imre és Kovács Tamara, Budiša Vukosav és Puškar Vesna.

Elhunyt: Zsúnyi Károly (1962), Orosz (Povázsán) Angéla (1964), Knežević (Ivanišević) Marta (1936), Varga József (1960), Koperec (Szabó) Ilona (1939), Varga Somogyi (Lahos) Rozália (1937), Gavrić Milorad (1948), Hegedűs (Németh) Rozália (1943), Fekete (Kovács) Szofija (1934), Jandrić Nenad (1967), Radić Miroslav (1962), Vécsei (Károlyi) Márta-Veronika (1937), Eror Milorad (1954), Krumerac Pero (1953).

Az olvasó írja

Véleményem az urbanizációról

Egy: előrebocsátom, hogy nem vagyok sem városrendező, sem újságíró, csak egy nyitott szemmel járó, szépkorú temerini őslakos. Ezzel a szemmel szemlélem a világot, s látom, hogy az utóbbi években gombamód szaporodnak a többemeletes lakóházak. Temerini viszonylatban: toronyházak. Ha közelebbről megnézzük őket, az is szembetűnő, hogy ezen tömbklások környékén autók parkolására nincs előirányzott terület. Márpedig azok az ott lakó emberek előbb-utóbb autót is vesznek – ha még nincs nekik. Vajon hova parkolják, vagyis hol fogják tartani kocsijukat?

Továbbá: azok, akik e házakban laknak, vizet is fogyasztanak. Honnan lesz csapvíze a negyedik emelet lakójának nyáron a 40 °C-os hőségben? Temerinnek ugyanis nincs víztornya, más néven hidroglobusza, ami ennek a gondnak az orvoslására hivatott. E lakók egy helyben óriási mennyiségű szennyvizet fognak „termelni”. A meglévő szennyvíztisztító máris szűknek bizonyul. Mi lesz ezzel a szennyvízzel, hová vezetik el?

Kettő: olvasom, hogy Temerin központját mégis át fogják rendezni. A terv szerint megszűnik a központi kis park, vagy legalábbis alig marad belőle néhány fa. Nem volna-e szebb és hasznosabb az öreg, beteges fákat újjal helyettesíteni, megőrizvén ezzel a lehetőséget azon idős emberek részére, akik szívesen leülnek a fák árnyékába egy kis pihenőre? A jelek szerint nem. Inkább megbízunk egy csoport szakembert, olyanokat, akik soha Temerinben nem laktak, akiknek fogalmuk

sincs arról, hogy Temerin őslakosai milyen központot szeretnének a még mindig jól funkcionáló meglévő helyett. A megbízott szakemberek készítenek egy olyan tervet, egy olyan központot, amivel a meglévő kis park és környéke helyére egy „betonsivatagot” építenek zöldterület és virágágyások nélkül.

Ebben a legszomorúbb az, hogy kevesen hallatják hangjukat azok közül, akik ezzel a tervvel nem értenek egyet. Sajnos az emberek tudatában még mindig az a megfogalmazás az uralkodó, hogy mi(nk)? „Úgyis úgy lesz, ahogy ők akarják.” Végtelenül naiv lennék, ha most azt gondolnám, hogy a felvetett gondolatokra majd valaki reagál. Nem vagyok ennyire naiv.

De szeretném felhívni a fiatalabb nemzedékek figyelmét, hogy a fenti gondolatok mögött rejlő problémák orvoslása az elkövetkező időkben órájuk fog várni.

SVZINCÁSÁK Ferenc nyugdíjas

Szánkázás, bandázás, kántálás

A múlt század közepe táján tanyán élő emberek téli szórakozási módjait, lehetőségeit idézi fel Pásztai Mária

A Kis család, István, Mária és lányuk, Marika, valamint néhány közeli családtag, rokon a múlt század negyvenes éveinek a végén és az ötvenes éveinek az elején a Györgyának nevezett határrészben felől bérletre a Szvincsák-tanyát. Volt időszak, amikor a kétszobás, mellékes, konyhás, spájzos házban, amelyhez istálló, nagy fészker is tartozott, összesen tízen is éltek.

– Szüleim állattenyésztéssel is foglalkoztak – mondja a ma már 83 éves Pásztai Mária, Marika néni. – Voltak birkáink, teheneink, lovaink, de tartottunk libát, pulykát is. A főépület előtt volt a bekerített kertünk, ahol megtermett a konyhára való zöldség. Az udvar nem volt bekerítve, így a baromfi kijárt a gyepre legelni. Amikor kiköltöztünk a tanyára, már nem jártam iskolába, a negyedik osztály befejezése után vettek ki a szüleim. A tanyán nekem is megvoltak a feladataim. A szüleim minden csütörtökön, de gyakran vasárnap is mentek a faluba, a piacra. Édesanyám feltette főni az ebédet, és az én feladatomból volt felügyelni az ételre és befejezni azt. Kaptam útbaigazítást, meg kérdezhettem édesanyám anyjától, a szülétől is, aki szintén velünk élt. A nyári hónapokban nem főlőztük le a tejet, csak frissen értékesítettük. Általában kétnaponként vitték a szüleim, vagy kijött érte a tanyára a felvásárló. Édesanyámék nem árultak a piacon. Meghatározott helyre vitték a főlőzött (szeparátorozott) tejet, máshoz meg a tejfölt.

– Különösen mi, gyerekek örültünk nagyon a télnek, a hónap. A környező – a két Dobosi-, a Mező-, a Kocsis-tanyán –, s mi, a Szvincsák-tanyán élő családok családfői megbeszéltek, hogy melyik napon ki fog befogni a szánkóba, hogy megszánkóztassa az asszonyokat és a gyerekeket. Az aktuális szánvezető általában megtréfált benniünket, azaz megfarolt a szánkóval, mi meg leestünk róla és gurultunk a hóban. Ezen mindannyian jól szórakoztunk. Utána visszaiültünk és mentünk tovább. Nagyon jó téli szórakozás volt ez. A téli napokon, különösen a farsangi időszakban az esteli etetés után a tanyasi családok összejártak bandázni. A felnőttek megbeszéltek a vendéglátás sorrendjét, és minden este ugyanaz a társaság más-más tanyán szórakozott, leginkább 23 óráig. Ilyenkor édesapám befogta a lovat a szánkóba, mi édesanyámmal együtt felültünk, és mentünk a soros tanyára. Ott édesapám kifogta a lovat és bekötötte az istállóba. A férfiak kártyáztak, a nők kézimunkáztak – kötöttek mellényt,

horgoltak pantyust, varrtak stb. –, de ha alkalom adódott, szívesen beugrottak a férfiak közé filkózni (magyar kártyával játszott játék, amelyben ennek a lapnak megkülönböztetett ütőereje és pontértéke van). Mi gyerekek külön asztalnál domináltunk. A vendéglátó háziasszony mindig megvendégelte a bandázókat. Gyakran volt főtt, szemes kukorica, pirított napraforgó- és tökmag, de görhe, tökök és mákos rétes is. Akkoriban még nagyon sok disznótököt termeltek a gazdák. A tököt felvágtuk és kiszedtük a magot. Az előbbit a jószággal megettük, az utóbbit pedig meg-

D. Gy. illusztrációja

sütöttük. A terménybetakarításkor mindenhol hagytak egy-egy zsák napraforgót a téli bandázós napokra. Akkoriban még az volt a szokás, hogy a répa földbe vetették a mákot. Minden vendégváros finomság kemencében sült.

– A téli hónapok fontos eseménye volt a disznóölés is. Mi, gyerekek nagyon élveztük, különösen örültünk az esti kántálóknak. Akkoriban nagyon divatos volt a kántálás. Már előre elkészítették a gazdasszonyok a kántálóknak a csomagot. Természetesen a disznótoros asztalhoz is meginvitálták őket. A vacsorát

KATONAI NYILVÁNTARTÁSBA VÉTEL

A Szerb Köztársaság Véderőminisztériuma felhívja a Temerin Község területén élő, 2001-ben vagy korábban született férfiakat, akik nincsenek bevezetve a katonai nyilvántartásba, hogy tegyenek eleget erre vonatkozó törvényi kötelességüknek, és iratkozzanak fel a nyilvántartásba. Ezt folyó év február 28-ig tehetik meg a következő helyen és időben: Temerin, Újvidéki u. 352. keddi, szerdai és csütörtöki napon 9 és 15 óra között. Kérik a jelentkezőket, hogy vigyenek magukkal személyi igazolványt.

szép versekkel köszönték meg. Nálunk általában januárban volt a disznóölés. Olyankor mindig meghívtuk az egyik cseneji tanyán élő Ilonka néniéket vendégségbe. Nagyon szerették a disznóölést, meg az édesapám készítette hurkát, kolbászt és egyéb finomságot. A munka befejeztével családunkkal ültek a disznótoros asztalhoz, amelyre húsleves, főtt hús, paradicsommártás, frissen sült hurka, kolbász, sült oldalas, almakompót és hájas kifli került. A vacsora elkészítése édesanyám feladata volt, de a hájas kiflit a szüle készítette. Nyáron is vágunk, de olyankor egy disznón két tanyai család osztozott, mivel akkor még nem volt hűtőszekrényünk, és nem tudtuk huzamosabb ideig tárolni a friss húst. Valamennyi húst leengedtünk az ásott kútba, hogy hűvös helyen legyen, az oldalast és más fajta húst is megsütöttük, és a döbönyben, zsírban tároltuk.

– A farsangi időszakban sem jártunk be a faluba báli mulatságokra. Megtörtént, hogy felkekedett a társaság és találkozott a piacközben, a Fehér János bácsi kocsmájában. Minden farsangon meghívtak benniünket is a Szőreg alatt levő Srdić-tanyára, ahol a házigazda bált rendezett. A február eleji mulatságra írásos meghívóval invitálta a tanyai családokat a szervező. Erre a bálra nemcsak a szülők voltak hivatalosak, hanem a gyerekek is. Amíg a szülők szórakoztak, mi játszottunk. A házigazda mindenkit megkínált étellel, itallal, és a zenészeket is ő hozatta a tanyára. Az összes költséget a házigazda állta. Ezekben a bálokban nagyon jól szórakoztunk – fejezte be beszélgetésünk.

mcsm

Bajmok–Bácsalmás határátkelő

Hamarosan átadják rendeltetésének az új Bajmok–Bácsalmás határátkelőt. Az építkezést már befejezték, csak apróbb munkálatok vannak még hátra. Huszonegy órás nyitvatartással dolgozna. Nem csak a helyieknek lehet jó, hanem nagy mértékben tehermentesítheti a horgosi és a kelebiai átkelőket is a nyári csúcsidőszakban. Nemzetközi forgalom bonyolódik majd rajta, de elkerüli a tehérgépjármű-forgalom, éjjel-nappal nyitva tart majd és nagyobb áteresztőképességgel rendelkezik a két bejövő és a két kimenő út-

sávnak köszönhetően. A múlt év decemberében megtörtént a műszaki átvétel.

Az építkezés 2,1 millió euróba került. A pénz döntő részét, 1,8 millió eurót az EU előcsatlakozási alapjaiból biztosították, Szerbia pedig 300 ezer euróval járult hozzá az új átkelő létrehozásához. Ha ezen az új átkelőn szeretnénk Magyarországra jutni, akkor Temerinből a Szenttamás–Topolya–Bácskossuthfalva (Moravica)–Pacsér–Bácsalmás útirányt érdemes választani.

Disznóvágás a Gulyáscsárda előtt

Hagyományos disznóvágást rendezett a Kertészkedők Egyesülete múlt csütörtökön reggel 8 órakor a Gulyáscsárda előtt. A szalmával való pörkölés elmaradhatatlan része volt az egykori disznóvágásoknak, így a mostani eseménynek is. Az egész nap hulló hó is a régi gyermekkori disznóvágásokat idézte fel a résztvevőkben. A kenyérmorzsan felfogott, majd megsütött sertésvérből, sült szalonnából és sült májból álló reggeli menü is a tradíciókat idézte emlékezetbe. A jelenlevő vendégek figyelemmel kísérhették az állat feldolgozását, lehetett kóstolni és vásárolni is ízletes falatokat.

Gazdasszony módjára készült toros paprikást is felszolgáltak. A rendezvényre a jó hangulatú disznótoros vacsora tette fel a koronát, amit az esti órákban tartottak a Gulyáscsárdában.

RÖFFENCS A MÓDI 3

A múlt héten, csütörtökön megtartott zenés, disznótoros vacsora folytatásaként (és a hibákat pótlendő) a szervezők elhatározták, hogy a hamvazószerdát követő torkos csütörtökön ismételten zenés disznótoros vacsorát rendeznek este 7 órakor. Helyfoglalás vacsorával együtt 200 dinár, részt vehetnek a múlt csütörtöki rendezvény résztvevői, és mindazok, akik disznótoros vacsorát szeretnének elfogyasztani. Mindenkit szeretettel várunk. Tel.: 842-329, 062/464-770. **M. P.**

Kései disznótor

Már azt hittem, hogy az idei télen kimarad az életemből a disznótor. Régebben mindig kaptam egy-egy kedves meghívást ismerősöktől, rokonoktól, hogy vegyek részt a jeles napon. Ezek rendszerint karácsony környékén váltak emlékeket felidéző szép eseményekké. Az volt a szokás faluhelyen, hogy ünnepekre leölik a hizót, friss hurkával, kolbásszal és toros káposztával gazdagítva az ünnepi étrendet.

De lám, maradt még áldozat az új esztendő első napjaira is, megérkezett a régen várt meghívás: „Ha szerét ejtethné, szívesen látjuk...” – írta levelében régi ismerősöm. Örvendeztem a lehetőségnek, s bevallom, még egy kis hóban, hidegben is reménykedtem, mert így hangulatosabbá válna a nagy hajnali perzselés.

Már az esemény előtti napon megérkeztem, a tiszta szobában ágyaztak nekem, egész éjjel forgolódtam: micsoda ébredés lesz! – izgultam, mert gondolatban újra és újra átéltem gyermekkorom régi disznótorait. Uगतott a kutya, amikor a böllér megverte öklével a kiskaput. Aztán következett a szertartás, a nagyapa hozta a pálinkásbutykost, a böllér megfente a kését, én pedig futottam a szalmakazalhoz, hogy összehordjam a szalmát a perzseléshez. A szüle közben a köténye sarkába törölgette a szemét a gang szélén, siratta a disznót.

Az események a valóságban másképpen alakultak. Hajnaltáján Amélyen elaludtam, a gazda sajnált felébreszteni, gondolva, hogy engem úgyis csak a tor érdekel. Mire kikászálódtam az ágyból, a disznót már meg is perzselték. De elmaradt a szikrázó nagy tűzijáték. „Mi már gázperzselővel dolgozunk, akár a lángszóró, úgy viszi le a sörtét!”

Utazási támogatás diákoknak

A Rákóczi Szövetség által meghirdetett program célja, hogy a Kárpát-medence országában élő magyar középiskolások együtt emlékezzenek meg az 1848–49-es forradalomról és szabadságharcról, illetve hogy ehhez kapcsolódóan minél több személyes kapcsolat szövdjön a magyar diákok, tanárok és iskolák között. A térség bármely középiskolájában tanuló diák jelentkezhet. Az egyik jelentkezési feltétel, hogy az utazó középiskolás csoport a Kárpát-medencében legalább egy határt átlépjen és egy másik iskolával a nemzeti ünnephez kapcsolódó közös programot szervezzen. A Rákóczi Szövetség – az utazásban részt vevő diákok számától függően – akár 300 ezer forint utazási támogatásban is részesítheti a sikeres pályázókat, illetve igény szerint segíti a fogadó iskola közvetítésében.

Az online pályázati adatlapok beérkezésének határideje: 2019. február 18. (hétfő). A szövetség örömmel közli, hogy 2018-ban közel 400 Kárpát-medencei középiskola több mint 15.000 diákja és tanára kapcsolódott be diákutaztatási programjaikba. További információk és a pályázati űrlap a Rákóczi Szövetség honlapján található:

<https://www.rakocziszovetseg.org/fooldal-n/64-aktualis/378-palyazati-felhivas-marcius-15-i-diakutaztatasi-program>

Magyarországi munkára, a Balatonra keresünk két pincért (1000 euró/hónap), két sankost (800 euró/hónap), fagyaltárust (800 euró/hónap).

Jelentkezhetnek 23 és 40 év közöttiek, ingyenes szállás és teljes ellátás, munkakezdés március 15-én. Telefon: 063/891-44-30.

Mire az első kupicát lehajtottam, már fel is darabolták a hizót. Tünnödtem a gang oszlopának dőlve, ki ette meg a fülét, farkát, mert ez volt mindig a csemege. Én a fülét kaptam a nagyapától, ő maga nyiszszantotta le. Még most is érzem csodálatos ízét.

Szerettem volna magamat is hasznossá tenni, hogy megmentsek valamit a régi disznótorok hangulatából, kerestem a zsírsütő kotlát, de csak nevettek rajtam az asszonyok. Mivel ők már a zsirt is gázon sütik; pedig de szívesen hordtam volna tüzelőnek a csutkát, mint gyermekkoromban. Tüzeltem, raktam a katlan tüzet, a nagymama meg kavargatta az üstben a zsirt. Ropogós, omlós volt a töpörtyűje.

Lacipecsenyét ettünk savanyú káposztával, a téli napfényben fürdő gangon poharazgattunk, már csak az asszonyok sürgése-forgása emlékeztetett a nagy napra. Ilyenkor otthon én még a kemence fűtéséhez hordtam a száríziket, itt meg kemence sem volt. Minden a gáztűzhelyen készült, még a toros káposzta is, meg a lekvárral ízesített házi kifli a lerniben.

Amikor alkonyatkor asztalhoz ültünk, még reménykedtem valamiben. Hátha felhangzik majd a kántálók elmaradhatatlan éneke. Mifelénk ilyenkor utcabéli legények érkeztek, kolompoltak, megzörgették a kaput, és énekeltek rekedten: „Hurka, kolbász a tepsiben...” – közben verték a lyukas tepsit, kaszadarabot. A háziasszony vitt nekik töpörtyút a kötényében, mindenkinek osztott egy-egy marokkal, mire a kántálók odébbálltak.

Itt a kutyák se vakkantottak. Ettünk csak csendben. Remek volt a kolbász, ízes a rizses hurka, fenséges a káposzta, foszlós a hájas; valamiért mégis hiányérzettel tértem haza. Arra gondoltam: elvesztettem valamit. És az ember mindig azt szereti a legjobban, amit elvesztett...

ILLÉS Sándor

Imádság és vallomás, Estrade-City Kft., Budapest, 1999

Fitymál a köcsögben

MÉG AZ ŐSSZEL ABBAN MARADTUNK VARGA ZOLTÁNNAL, aki nagy szorgalommal, odaadással és jó szemmel fényképezi szülőfaluja eseményeit, utcáit és egyéb arra érdemes tárgyi örökségét, hogy vagy a „múzeumban” vagy a tájházban felvételt készít egy-két tucatnyi exponátumról, a Temerini Újság pedig alkalomadtán, egy kis eligazító magyarázat kíséretében cikk formájában közli majd a fényképeket. A szándék az volt,

A köcsög (jobbról) és a szilkének nevezett agyagedény

hogy a fiatalabb nemzedékek is megtanulják például azt, mi a köcsög, mi is a fityula, mire használták eleink a héliószöveget és így tovább. Meg is születtek a fotók, de utána mindjárt nem várt akadályba ütköztünk, ami a néprajz „vizeiről” nyelvi vizekre terelte a cikszorozat koncepcióját. Legalábbis e két tárgy vonatkozásában.

De lássuk, miről is van szó. Egy köcsögöt, illetve egy fityulát ágrázoló képpel szerettük volna indítani a kis sorozatot. Amikor rákerestünk, ugyan mit mond a gugli ezekről a tárgyakról, gazdag kiegészítő irodalomra bukkantunk, ami arra irányította a figyemet, hogy a dolgok nem is olyan egysíkúak, mint ahogy gondoltuk.

Például: Az a tapasztalatom – írja egy tanárember a Google-n –, hogy bizonyos szavaink a nyilvánosságban kimondhatatlanná válnak. Kettőről fogok szólni.

A nyolcvanas évek végén szakmunkásképző iskolában tanítottam. Magyarázat közben elhangzott a fitymál szó. Akkora röhögés támadt, hogy még most is hallom. Elmosolyodtam, és beszéltem tovább. A fitymál nagyon kifejező, úgy mondjuk: hangulatfestő szavunk. Azt jelenti: fölényeskedve, kényeskedve nemkívánatosnak, rossznak nyilvánít valamit. Persze a kamaszokat a fitymára emlékeztette, amely ugyebár „a hím vessző makkját fedő, reá húzódbó bőr”. Miért ne lehetne erről nyilvánosan, komolyan beszélni? De úgy látszik,

nem lehet, valami nagyon ősi elfojtásnak tűnik. Nem volt mindig így.

A fitymál és a fityma valószínűleg a fityeg igéből keletkezett. Ennek szótári jelentése: hivalkodva, illetve hányavetin, meglazulva lóg, csüing. Még főnevesült formában is ismert: hogy ityeg a fityeg? (Gyerekkoromban sokszor hallottam, nem szerettem, ha mondják.) Ugyancsak a fityegből keletkezett az ápolónők, szakácsnők keményített vászon fejkendőjének megnevezése: fityula és a hagyományos temerini viselet egyik női darabja, tehetnének hozzá. Régi irodalmi szövegekben a fityma beszéd azt jelentette: valakit, valamit fitymáló, ócsárló beszéd. Ma már ez sem mondható ki az osztályteremben, ellenkező esetben „szétröhögik” az órát.

Ugyanerre a sorsra jutott szép szavunk, a köcsög. A szó finnugor eredete azt mutatja, több ezer éve használjuk. Jelentése: magas, bő szájú, nyakánál szűkebb, öblös, füles cserépedény. Például egy köcsög tej. Van köcsögduda, köcsögfa, köcsögkalap. A szó ma már hahotát vált ki. Több évtizeddel ezelőtt a börtönszlangben (argóban) született meg a köcsög átvitt jelentése. A szótár szerint „férfiak között (különösen börtönben) létrejött, gyakran kikényszerített homoszexuális kapcsolatban a nő szerepű személy”. A szó nagyon sokáig csak a börtönnyelvben volt használatos, de valahogy kiszabadult onnan. Az utóbbi másfél-két évtizedben már bárki lehet köcsög.

A köcsög azt jelenti, hogy bunkó, durva, faragatlan (főleg férfi). Például: Köcsög vagy! Ne legyél már köcsög! Egy élő nyelv természetes jelensége a jelentésváltozás, jelentésátvitel. A képszerű (metaforikus) átvitelek gondolkodásmódunkkal függnek össze. Az a jelenség azonban, hogy a fitymál és a köcsög (és ki tudja, még hány) szavunk nyilvános használata alapjelentésben is közröhej tárgya lett, az infantilizálódás egyik nyelvi tünete. Részben „Móricka-effektus” (a viccbeli személynek mindenről „az” jut eszébe), részben nyelvhasználati tudatlanság. Annak a nem tudása, hogy olyan alapszavaink, mint a most említett fitymál és köcsög,

nem lehet, valami nagyon ősi elfojtásnak tűnik. Nem volt mindig így. A fitymál és a fityma valószínűleg a fityeg igéből keletkezett. Ennek szótári jelentése: hivalkodva, illetve hányavetin, meglazulva lóg, csüing. Még főnevesült formában is ismert: hogy ityeg a fityeg? (Gyerekkoromban sokszor hallottam, nem szerettem, ha mondják.) Ugyancsak a fityegből keletkezett az ápolónők, szakácsnők keményített vászon fejkendőjének megnevezése: fityula és a hagyományos temerini viselet egyik női darabja, tehetnének hozzá. Régi irodalmi szövegekben a fityma beszéd azt jelentette: valakit, valamit fitymáló, ócsárló beszéd. Ma már ez sem mondható ki az osztályteremben, ellenkező esetben „szétröhögik” az órát. Ugyanerre a sorsra jutott szép szavunk, a köcsög. A szó finnugor eredete azt mutatja, több ezer éve használjuk. Jelentése: magas, bő szájú, nyakánál szűkebb, öblös, füles cserépedény. Például egy köcsög tej. Van köcsögduda, köcsögfa, köcsögkalap. A szó ma már hahotát vált ki. Több évtizeddel ezelőtt a börtönszlangben (argóban) született meg a köcsög átvitt jelentése. A szótár szerint „férfiak között (különösen börtönben) létrejött, gyakran kikényszerített homoszexuális kapcsolatban a nő szerepű személy”. A szó nagyon sokáig csak a börtönnyelvben volt használatos, de valahogy kiszabadult onnan. Az utóbbi másfél-két évtizedben már bárki lehet köcsög.

Varga Zoltán felvételei

Fityeg, fityula (a felvétel hátulról készült a fejre helyezett női ruhadarabról), fitymál – mind egy töről fakad

alapjelentésükben teljesen szalonképesek, választékosak, illőek.

Lélektanász a megmondhatója, miért vált ki nevetést szexuális kommunikációnk.

A köcsög a tej tárolására szolgáló, cserépből készült edény, melyből egykor a szegényebb háztartások is 4-5 darabbal rendelkeztek. Többnyire simák, dísztelenek voltak, legfeljebb egy-két fehér vonalcsík futott körbe az oldalukon.

D

VÉGSŐ BÚCSÚ

Édesapámot,
nagyapámot

**FRANCIA Nándortól
(1955–2019)**

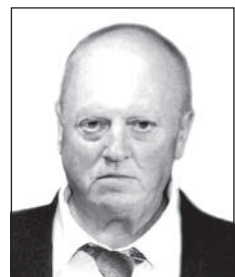
Mily csendes, s nyugodt hely, végtelen béke, s egyben siralomhely... Ahol béke, s nyugalom.

Gyönyörű szép síron nőtt virágok jelzik egy békéssé, ismeretlen világot. Béke van, csend. A gyász marad...

**Emlékét megőrzi
lánya, Tünde
és unokája Róbert**

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, szomszédoknak és minden végítzsteletadónak, akik szeretett fiam, férjem, édesapánk és nagyapám

**FRANCIA Nándor
(1955–2019)**

temetésén megjelentek, koszorú és virágadományokkal, valamint részvétnyilvánításukkal mély fájdalomkonnyhítenni igyekeztek.

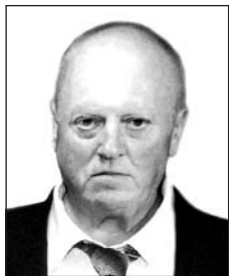
Legyen nyugodt és békés a pihenése!

A gyászoló család

VÉGSŐ BÚCSÚ

Édesapámtól

FRANCIA Nándortól
(1955–2019)

Másképp lenne minden,
ha velünk lennél,
ha hozzánk szólnál,
ha ránk nevetnél.

Elvitted a fényt,
a derűt, a meleget,
csak egy sugarat
hagytál, az emlékedet.

Búcsúzik tőle fia, János**VÉGSŐ BÚCSÚ**

Fájó szívvel búcsúznunk szeretett édesanyámtól, anyósomtól és nagymamánktól

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroskától**
(1952–2019)

Elmentél tőlünk,
de nem vagy messze,
szívünkben élsz
most és mindörökké.

**Emlékét őrzi lányod,
Borbála családjával****VÉGSŐ BÚCSÚ**

Fájó szívvel búcsúznunk szeretett édesanyámtól, anyósomtól és nagymamánktól

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroskától**
(1952–2019)

Nyugszik a szív,
mely értünk dobogott,
pihen a kéz,
mely értünk dolgozott.

De te számunkra sosem
leszel halott, örökké élni
fogsz, mint a csillagok.

**Emlékét megőrzi fiad,
Zoltán családjával****VÉGSŐ BÚCSÚ**

Szeretett fiámtól

FRANCIA Nándortól
(1955–2019)

Ott kinn a temetőben van
egy csendes sírhalom,
szívemben örök
gyász és fájdalom.
Nem zárnak el tőlem
a nehéz hantok,
örökkön elem táru
mosolygós arcod.
Minden virágszál beszél,
mit sírodra teszek, minden
szál elmondja, hogy
mennyire hiányzol nekem.
A halál nem jelent
feledést és véget,
míg élnek azok,
akik szeretnek téged.

Szerető édesanyád**VÉGSŐ BÚCSÚ**

Férfjemtől

FRANCIA Nándortól
(1955–2019)

Nyugodjon békében,
legyen csendes álma,
találjon odafönn
örök boldogságra.

**Búcsúzik tőle
felesége, Valéria****MEGEMLÉKEZÉS**

Szomorú egy éve, hogy nincs közöttünk

**GOMBÁRNÉ
WALTNER Anna**
(1923–2018)

Visszahoz egy régi perc,
megidéző egy fénykép,
amíg csak élünk,
sohase lesz másképp.

Az élet elmúlik,
az emlékek élnek,
s amíg élünk, őrizzük őket.

**Szerető fiad, Imre
családjával****VÉGSŐ BÚCSÚ**

Szomorúsággal és fájdalommal búcsúznunk szeretett édesanyánktól és mamánktól

KOCSIS Esztertől
(1946–2019)

Hűznám én még
az öröm szekerét, de lám,
a nehéz napok letépettek.
Halványul, megtörik a fény
e két szemben, mely örült
minden elevennek.

Pihenjen békében!

Szerettei**Köszönetnyilvánítás**

Ezúton mondunk köszönetet
mindazoknak a rokonoknak,
szomszédoknak, ismerősöknek,
akik drága édesanyánk,
feleségem, nagymamánk és
dédmamám

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroska**
(1952–2019)

temetésén megjelentek,
részvényilvánításukkal és
virágadományukkal mély
fájdalmunkon enyhíteni igyekeztek.

Szerettei**† MEMORIÁL**

Temetkezési magánvállalat,
tul.: **NAGY Erika**,
Kossuth L. u. 19., tel.: 843-973

MEGEMLÉKEZÉS
a héten elhunyt**GVOZDENOVIC Dragana**
(1972–2019)**TÓTH Mihály**
(1949–2019)
temerini lakosokról.
**Adj, Uram, örök
nyugodalmat nekik!****Plébánia: 844-001****VÉGSŐ BÚCSÚ**

Szeretett vejemtől

FRANCIA Nándortól
(1955–2019)

Elfáradt szíved
megszűnt dobogni,
elmentél oda,
ahol nincs fájdalom, csak
örök béke és nyugalom.

Nyugodjál békében!

**Emléked megőrzi szerető
anyósod és családja****MEGEMLÉKEZÉS**

a héten elhunyt

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroska**
(1952–2019)

temerini lakosról.
Kegyelettel emlékezünk azokra,
akiket az Úr magához szólított!

FELTÁMADUNK

Temetkezési magánvállalat
tul.: **LACKÓ Tünde**
Népfőnt u. 52.,
tel.: 843-079

Temetkezési vállalat
Népfőnt u. 109.
tel.: 842-515, 062/88-51-513

MEGEMLÉKEZÉS**URACSNÉ HORVÁTH Mária**
(1959–2019. 1. 29.)

temerini lakosról.
Nyugodjék békében!

Köszönet mindazoknak,
akik a temetésén
megjelentek.

**Kérjük tisztelt
hirdetőinket,
hogy hirdetéseiket
szíveskedjenek
legkésőbb
hétfő délután 4 óráig
hirdettséggyűjtőinknél
vagy a szerkesztőség-
ben leadni.**

MEGEMLEKEZÉS SZÜLEINKRE

5 éve volt január 20-án, hogy szeretett Ópink és 3 éve lesz február 12-én, hogy szeretett Ómink nincs közöttünk

CSERNYÁK István és Rozália

„Te tovább élsz, a házban, melyet építettél,
a kertben, melyet ápolgattál,
a szívekben, akiket szeretted.

Mindenhol érezzük életed nyomait!”

**Emléküket mélyen szívünkben őrizzük:
lányotok, Melinda és fiatalok, Christian családjaikkal**

MEGEMLEKEZÉS

Szeretettel emlékezünk meg 3 éve elhunyt feleségemről,
édesanyánkról, anyósunkról és nagymamánkról

**PETHŐ (MORVAI) Ilonáról
(1953–2016)**

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak, álmok, évek.

Ők itt maradnak bennünk csöndesen még,
hisz hazánk nekünk a végtelenség.” (Juhász Gyula)

Szerettei

Miserend

Február 1-jén, pénteken elsőpéntek, a Telepen 8-kor: szabad a szándék, a plébániatemplomban 17-kor: szabad a szándék.

2-án, szombaton Urunk megjelenése, Gyertyaszentelő Boldogasszony, a Megszentelt Élet Világnapja, a Telepen 8 óra-kor: szabad a szándék, a plébániatemplomban 10 óra-kor: Szűzanya tiszteletére †Veréb Ilona M. Gizella tisztelendő nővérért, az elh. temerini tisztelendő nővérekért és a Mi-asszonyunk Világi Rendjének elh. tagjaiért.

3-án évközi 4. vasárnap, a Telepen 7 óra-kor: a népért, a plébániatemplomban 8.30 óra-kor: Pethőné Morvai Ilona és Varga Szitárné Morvai Borbála, és a család elhunytjaiért, 10 óra-kor: †Francia Mihály.

4-én, hétfőn 8 óra-kor: szabad a szándék.

5-én, kedden 8 óra-kor: Majorosné Kiss Borbála, a Majoros és a Kiss család elhunytjaiért.

6-án, szerdán 8 óra-kor: szabad a szándék.

7-én, csütörtökön a Telepen 8 óra-kor: szabad a szándék, szentségimádási óra, a plébániatemplomban 17 óra-kor: szabad a szándék, utána szentségimádási óra

MEGEMLEKEZÉS

Már szomorú két éve, hogy elvesztettük, akit nagyon szeretünk

**FRANCIA Mihály
(1945–2017)**

A múltat megidézve könnyes lesz szemünk,
ezernyi emlék, mely nyomot hagyott bennünk.

Drága jó szívét,
két dolgos kezét áldd meg,
Atyám, s mi köszönjük,
hogy ő volt a mi tatánk.

**Emlékét szeretettel őrizi
családja**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Édesanyámtól

**PÁLKÁSNÉ
MÓRIC Katalintól
(1937–2019)**

Keresünk, de nem vagy már sehol, mégis itt vagy mindig valahol,
talán a napsugárban,
talán egy csillagban
fent az égben.

Ha könnycsepp gördül végig arcunkon, azért van,
mert hiányzol nagyon.

**Fájó szívvel búcsúzik
tőled fiad, László**

MEGEMLEKEZÉS

Szomorú egy éve lesz február 3-án, hogy nincs közöttünk szeretett édesanyám,
anyósom és nagymamánk

**GOMBÁRNÉ
WALTNER Anna
(1923–2018)**

Az ő szíve pihen,
a miénk vérzik,
mert a fájdalmat csak a földiek érzik.

**Emlékét örökön őrző
lánya, Gizi és családja**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Feleségemtől

**PÁLKÁSNÉ
MÓRIC Katalintól
(1937–2019)**

Örök álom zárta le szemedet, és megpihenni tért két dolgos kezéd.
E földön küzdöttél, de már nem lehet, odaát a csend ölel át és a szeretet.
Szomorú az út,
mely sírodhoz vezet,
Isten örökön pihenésed felett!

**Fájó szívvel búcsúzik
tőled férjed, László**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúzik szerető nagymamánktól és dédmamától

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroskától
(1952–2019)**

Állunk a sírodnál könnyes szemmel, némán,
nincs kinek elmondani,
hiányod mennyire fáj.

Téged elfeledni sosem lehet, csak meg kell tanulni élni nélküled.

**Emléked őrizi unokád,
Róbert, unokamenyed és
a pici dédunokád**

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúzik szerető feleségemtől

**VARGÁNÉ
BÁNYAI Piroskától
(1952–2019)**

Mikor elmentél, kialudt egy csillag, az angyalok a mennyországba hívtak,
de sajnos itt lent elvesztettünk téged a legtisztább angyalt a földnek és az égnek.

A búcsúszó, mit nem mondtál ki, elmaradt,
de szívemben te örökké élni fogsz velem.

**Fájó szívvel búcsúzik
tőled szerető férjed, László**

Egyházközségi hírek

• Bérmlás: április 28-án a 10 órai nagymise keretében.

• Kezddnek a lourdes-i kilencedek az imacsoportokban. A templomi imacsoport febr. 2-án, szombaton háromnegyed órával a nagymise előtt kezd. A további napokon is szintén 45 perccel a szentmise előtt kezdődik. A többi imacsoport is az eddigi szokások szerint végzi a kilencedet.

Lourdes-i kilencedek a Telepen: febr. 1-jén, pénteken 14 óra-kor Zavarkóéknál a S. Kovačević 37-ben, febr. 2-án, szombaton 15 óra-kor Pásztieknál a Proletár u. 25-ben. Febr. 2-án, szombaton 16 óra-kor Fodoréknál az Újvidéki u. 573-ban.

• Szentségimádási óra gitáros kísérettel az Eucharisztikus Kongresszusra készülve febr. 7-én az esti, 17 órai szentmise után a Szent Rozália-plébániatemplom téli kápolnájában.

VÉGSŐ BÚCSÚ

HUGYINÉ SZŐKE Mária
(1943–2019)

Hát elment, elment örökre, lelkét a Megváltó magához emelte. Mi maradt itt, mi maradt utána, fájdalom és könnyek végtelen hulláma, és űr, hatalmas űr, mit itt hagyott, de ő már az Úrtól békességet kapott.

Kik itt maradtunk, gyászolunk és sírunk, a fájdalom hullámával nagy-nagy harcot vívunk, a hiány, mi lelkünket szaggatja és tépi. Miért kellett, hogy így legyen, az ész nem is érti. De szívünknek rejtekén, az emlékek között, mindörökké itt lesz, lelkünkbe költözött. S míg rá gondolunk, ő is itt lesz velünk, mert emlékeink útján mindig ráláthatunk. Eljön majd a nap, mikor mi is elindulunk, és az Úrnak jóvoltából ismét találkozunk.

Imádkozik érte szerető lánya és családja

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú tíz éve, hogy elvesztettük, akit szerettünk

MAJOROSNÉ KISS Borbálát
(1930–2009)

Emlékét őrzik szerettei

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú egy éve, hogy nincs közöttünk

GOMBÁRNÉ WALTNER Anna
(1923–2018)

Elfáradt szíved megszűnt dobogni, elmentél oda, ahol nincs fájdalom, csak béke és nyugalom.

Az élet csendesen megy tovább, de az emléked elkísér egy életen át.

Emléked őrzi lányod, Anna, vejed, Feri családjukkal

VÉGSŐ BÚCSÚ

Fájó szívvel búcsúznunk szerető édesanyámtól anyósomtól és nagymamánktól

VARGÁNÉ BÁNYAI Piroskától
(1952–2019)

Jó lenne újra beszélgetni veled, melléd ülni, s fogni a kezed, elmesélni neked, ha boldog vagyok, vagy ha a bánat cseppje a szemembe ragyog!

Hiányzol, és néha nem igazán értem, miért mennek el azok, akik fontosak nekem.

Emléked megőrzi szerető lányod, Ildikó családjával

VÉGSŐ BÚCSÚ

Szeretett feleségemtől és édesanyámtól

PÁLINKÁSNÉ MÓRIC Katalintól
(1937–2019)

Láttuk szenvedésed, könnyező szemed, nagyon fáj, hogy nem tudtunk segíteni neked. Megpihenni tértél, fájdalmat elhagyva, melyet türelemmel viseltél magadban.

Lehunytad a szemed, csendben elmentél, szívedben csak az volt, hogy minket szeretted.

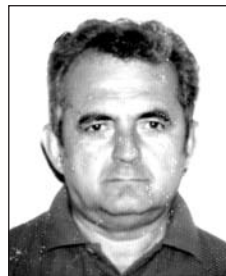
Feledni téged soha nem lehet, csak letörölni az érted hulló könnyeket, és meg kell tanulni élni nélküled.

Nyugodjál békében!

Drága emléket szívébe zárta férje, László és fia, László

MEGEMLÉKEZÉS

Öt éve, hogy nincs közöttünk szerető férjem, édesapánk, apósom és nagyatatánk

ZAVARKÓ Béla
(1948–2014)

Elmentél, pedig sok dolgod lett volna még. Megtölteni szépséggel a családod életét. Elmentél, és veled együtt eltűnt a remény, de lelkünk egy darabja utadon elkísér.

Veled vagyunk most is, te pedig velünk vagy, mert szeretetünk irántad oly végtelenül nagy! Nyugodjék békében!

Szeretettel emlékezik rá felesége, Teréz, fiai: Árpád és Béla családjával

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek és végtiszteltadóknak, akik szeretett feleségem, édesanyánk, anyósom és nagymamám

PÁLINKÁSNÉ MÓRIC Katalin
(1937–2019)

temetésén megjelentek, utolsó útjára elkísérték, koszorú- és virágadományokkal, valamint részvétnyilvánításukkal mély fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Külön köszönetet mondunk a sürgősségi osztály dolgozóinak és a háziorvosnak segítségükért.

A gyászoló család

Temetkezési vállalat, Népfőnt u. 109., tel.: 842-515, 062/88-51-513

MEGEMLÉKEZÉS

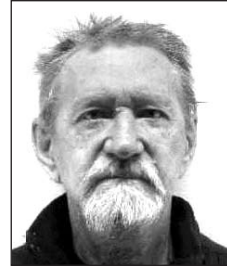
özv. MONDOVICSNÉ SOÓS Erzsébet
(1922–2019. 1. 24.)

özv. HUGYINÉ SZŐKE Mária
(1943–2019. 1. 24.)

özv. VARGÁNÉ KOCSIS Eszter
(1946–2019. 1. 27.)

LÓC László
(1953–2019. 1. 27.)

GIRIC András
(1931–2019. 1. 28.)

temerini lakosokról.
Nyugodjanak békében!

SPORTOLÓK KÖZÖTT

LABDARÚGÁS

Ha az időjárási körülmények megengedik, akkor a TSK labdarúgói a tervek szerint szombaton kezdik meg a felkészülést az Újvidéki liga tavaszi idényének kiüzdelmeire, amelyet a negyedik helyről várnak. Mint ismeretes, az őszi bajnoki címet az újvidéki Mladost szerezte meg. Második a Novi Sad, harmadik a bukovaci Fruškogorski Partizan. Az átigazolási időszak február 8-ig tart, addig válik ismertté a temerini csapat végleges kerete.

ASZTALITENISZ

Óbecsén rendezték meg Vajdaság bajnokságát a korosztályos, illetve a felnőtt mezőnyben. A temerini egyesületből szombaton Varga Dániel nyert aranyérmel,

aki a fiatalabb serdülők között állhatott fel a dobogó tetejére. Varga párosban egy nagybecskerekfi fiúval bronzérmes lett. Szintén szombaton tartották meg a juniorok versenyét, melyben több temerini induló volt. Egyéniben Benkő Ákos és Mladen Puhča szerepelt a legjobban, ők a negyedöntőig jutottak. Párosban Benkő és egy adai játékos bronzérmel nyert, ugyanúgy, mint Orosz András és nagykikindai páros társa. A lányok mezőnyében Vegyelek Dóra egyéniben a negyedöntőben esett ki, míg párosban bronzérmes lett egy bácsföldvári asztaliteniszezővel.

Vasárnap a serdülők és a felnőttek álltak asztalhoz. A legjobban Orosz András szerepelt, aki a serdülők mezőnyében Vajdaság bajnoka lett. A temerini egyesület erősítő Fabri Strahinja a bronzérmig jutott, míg Varga Dániel a tőle

Vajdaság bajnokai: Varga Dániel és Orosz András édesapjával idősebbek között a legjobb nyolc közé került be. Párosban Orosz és Fabri a bejutott a döntőbe, ott azonban vereséget szenvedtek, így a második helyen végeztek. A felnőttek között Benkő a negyedöntőben esett ki.

T. N. T.

Névjegykártyák, meghívók, öntapadó feliratok, cégtáblák stb. a Temerini Újság nyomdájában. Tel.: 843-750

DUO, TRIO ÉS HOME CSOMAGOK

DINÁRTÓL HAVONTA

TV+NET+TEL+RIASZTÓ

www.stcable.tv

ST CABLE

TEMERINI ÚJSÁG

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szüksegszeruen a kiadó véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Nyomda: Temerini Újság. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalogizacija u publikaciji Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni lokalno-informativni nedeljnik na mađarskom jeziku

ISSN 1451-9216

9 771451 921008 >